

Revurdering af slagtesvineproduktion

Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg

*Meddelt:
17. juni 2014
Sønderborg Kommune
Landbrugsafdelingen*

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune revurderer hermed miljøgodkendelse af d. 25. november 1998 af husdyrbruget Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg efter § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Revurderingen omfatter en husdyrproduktion på 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget og udbringning af husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Revurderingen meddeles som påbud med de vilkår, der fremgår af afsnit 1.3. Det fremgår af afsnittet, hvilke vilkår, der er bevaret fra den oprindelige godkendelse/revurdering, og hvilke, der er nye vilkår.

Påbuddet om revurdering annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 17. juni 2014.

Påbuddet kan, indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentliggjort, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt. Klagefristen udløber 15. juli 2014.

Lene Alnor

Landbrugsafdelingen

Natur og Miljø

Sønderborg Kommune

Ejerforhold

Ejers navn: Hans Michelsen
Adresse Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg

Virksomhedens navn: Solbakkegaard
Adresse: Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg
Matrikel: 6 m.fl. Snogbæk, Sottrup
CVR-nr.: 80482213
CHR-nr.: 94984
Kontaktperson: Hans Michelsen
E-mail: hamic@os.dk

Ejer af ejendommen: Hans Michelsen
Ejer af virksomheden: Hans Michelsen

Konsulent: Ulla R. Pallesen, LandboSyd, urp@landbosyd.dk

Revurderingen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen
Natur, Miljø og Byg
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Lene Alnor
Sag nr.: 14/1157
KS: SBMO

Indholdsfortegnelse

1	Resumé og vilkår	5
1.1	Resumé	5
1.2	Vilkår meddelt som påbud.....	5
1.3	Næste revurdering	9
2	Baggrund	10
3	Generelle forhold.....	10
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
4.1	Husdyrhold	11
4.2	Staldindretning	11
5	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	12
5.1	Ammoniak og natur	12
5.2	Lugt, støv, støj, transport, fluer og skadedyr, affald, spildevand og driftsforstyrrelser	14
6	Bedst tilgængelig teknologi	17
6.1	Staldindretning	17
6.2	Fodring.....	19
6.3	Energi- og vandforbrug.....	21
6.4	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	23
6.5	Udbringning af husdyrgødning	24
6.6	Management	25
6.7	Samlet BAT-vurdering	26
7	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	26

Bilag

1. Situationsplan
2. BAT-beregning
3. Beredskabsplan

1 Resumé og vilkår

1.1 Resumé

På husdyrbruget drives en smågrise- og slagtesvineproduktion med en godkendelse på 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE beregnet efter værdier for dyreenheder fra Bekendtgørelse nr. 915 27/06/2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Ejendommen ligger i Vester Snogbæk ca. 1 km nordvest for byen V. Sottrup. Ejendommen ligger i landzone.

BAT-niveauet beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for smågrise- og slagtesvineproduktioner i gyllesystemer er overholdt ved anvendelse af fodertilpasning som tiltag. Kommunen vurderer ligeledes, at BAT-niveauet for management, fodring, energi- og vandforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning er overholdt.

Af hensyn til krav om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi har Sønderborg Kommune bl.a. stillet påbud om:

- Brug af foderkorrektion
- Dyreholdets maksimale udskillelse af fosfor
- Udarbejdelse af beredskabsplan

I forbindelse med afgørelsen har Sønderborg Kommune vurderet, at ejer har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, og at svineproduktionen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab og miljø.

1.2 Vilkår meddelt som påbud

Følgende afsnit rummer alle vilkår, både eksisterende overførte vilkår (**Intakt**) fra den tidligere meddelte godkendelse og revurdering, samt nye vilkår meddelt som påbud i forbindelse med denne revurdering. Nye vilkår er markeret med (**Nyt**). Eksisterende vilkår, som kan have været med en anden ordlyd er markeret med (**Ændret**). Enkelte vilkår er udgået (**Udgår**). Dette skyldes fx, at nogle vilkår kan være blevet indarbejdet i lovgivningen. Det er derfor ikke nødvendigt at fastholde kravet i et separat vilkår.

INDRETNING OG DRIFT

1.1 (Ændret) Husdyrbruget må drives med en maksimal årlig produktion på 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE beregnet efter værdier for dyreenheder fra Bekendtgørelse nr. 915 27/06/2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Dyrene må fordeles i staldene med følgende gennemsnitlig maksimal belægning:

	Staldafsnit	Art og vægtklasse/alder	antal	DE
ST-213949	Stald 1, slagtesvine-stald	Slagtesvin	5.460 34-116 kg	174,03
ST-213959	Stald 2, smågrisestald	Smågrise	4.211 7,8-34 kg	22,33
		Smågrise	1.139 7,8-34 kg	6,04
ST-213960	Stald 4, slagtesvine-stald	Slagtesvin	1.675 34-116 kg	53,39

ST-213961	Stald 5, smågrisestald	Smågrise	2.900 7,8-34 kg	15,38
ST-213962	Stald 6, slagtesvine-stald	Slagtesvin	920 34-116 kg	29,32
I alt				300,49

1.2 (Intakt) Der skal føres en driftsjournal over ejendommens dyrehold. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal indkøbte dyr og evt. salg af levende dyr samt vægt heraf, antal dyr bortskaffet til destruktion samt antal og vægt af dyr sendt til slagting. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.

1.3 (Intakt) Pumpe og gyllevogn skal altid være under opsyn under læsning. Eventuelt spild skal opsamles og ledes tilbage til gyllebeholder.

1.4 (Intakt) Fyldning af marksprøjte skal altid ske under opsyn

1.5 (Intakt) Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

1.6 (Udgår)

1.7 (Intakt) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges gødnings- og sædskifteplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.

1.8 (Intakt) Der skal til stadighed være rent og ryddeligt ved ejendommen, og denne må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener udenfor ejendommens skel.

LUFT/LUGT

2.1 (Intakt) Afkast fra ventilationsanlæg og andre udluftninger skal være opadrettede, uden afdækningsplader og være ført minimum 0,75 meter over tagryg. I stalde med styret ventilation, skal færrest mulige ventilationsafkast være i brug, så den højest mulige afkasthastighed opnås. Ved reovering af afkast, skal afkastene føres minimum 0,75 over tagryg.

2.2 (Intakt) Ventilationsanlæggene skal holdes rene og serviceres jævnligt, så ventilationsydelsen er optimal.

2.3 (Intakt) Ændringer i staldindretning eller af ventilationsarrangementer må kun ske efter forudgående accept fra miljømyndigheden

2.4 (Intakt) Stalde og ventilationsanlæg skal vedligeholdes og rengøres for at begrænse lugtgener. Udslusning eller overflytning af gylle må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage. I sommerperioden skal udslusning foretages tidligt om morgenen.

SPILEDEVAND M.M.

3.1 (Intakt) Vask af materiel (herunder biler til transport af dyr) skal ske på den dertil indrettede vaskeplads. Der må kun vaskes med rent vand og højtryksrensere.

3.2 (Intakt) Påfyldning af marksprøjte må kun ske på den dertil indrettede fyldeplads

STØJ

Vilkår 4.1-4.4 kombineres i følgende:

4.1 (Ændret) Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset

fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Miljømyndigheden kan forlange, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som ”miljømåling - ekstern støj” i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993. Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.

Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som ”Miljømåling - ekstern støj”. Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden. Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A). Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal betales af husdyrbruget.

AFFALD

5.1 (Intakt) Døde dyr skal snarest transporteres til destruktionsanstalt og må i tidsrummet inden afhentning ikke give anledning til uhygiejniske forhold.

5.2 (Intakt) Eventuelle rester af bekæmpelsesmidler, der ikke indgår i markbehandlingen m.v., og som skal bortskaffes, skal bortskaffes som farligt affald. Resterne skal opbevares i originalemballage sammen med de øvrige bekæmpelsesmidler eller på lignende vis, indtil de bortskaffes.

5.3 (Intakt) Medicinrester og brugte kanyler skal afleveres til apoteket. Medicinrester skal opbevares i original emballage og kanyler i kanylebokse. Tom medicinemballage kan bortskaffes som almindeligt erhvervsaffald.

5.4 (Ændret) Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholderen, der er resistente overfor det opbevarede affald. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares på spildbakken.

5.5 (Intakt) Olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier skal opbevares indendørs i en syrefast beholder.

5.6 (Intakt) Farligt affald må maksimalt opbevares i 1 år, før det bortskaffes.

5.7 (nyt) Spild af olie og kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indehol-

dende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

5.8 (nyt) Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.

JORD, GRUNDTVAND, VANDLØB OG SØER

6.1 (Intakt) Bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med et tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller lignende. Eventuelle rester, der er tilbage i sprøjten efter behandling af mark, må ikke bortledes via afløb, men skal fortyndes og udspreddes på mark.

IKRAFTTRÆDELSE OG TIDSRISTER

7.1 (Uaktuelt) De nye vilkår, der er påbudt i forbindelse med revurderingen, træder i kraft d. 29.6.2004.

7.2 (Udgår)

BAT

8.1 (nyt) El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt, (f.eks. ved kvittering fra elselskabet).

8.2 (nyt) Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 180.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ejers modtagelse af besøgsrapporten.

8.3 (nyt) Der skal opsættes et vandur, så vandforbruget kan registreres

8.4 (nyt) Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

8.5 (nyt) Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger 7.000 m³, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

8.6 (nyt) kg N ab dyr for slagtesvin må maksimalt være: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = \mathbf{3,1262 \text{ kg N ab dyr}}$

8.7 (nyt) kg P ab dyr for slagtesvin må maksimalt være: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = \mathbf{0,6466 \text{ kg P ab dyr}}$

8.8 (nyt) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

8.9 (nyt) Følgende skal registreres:

- - antal producerede slagtesvin
- - ind- og afgangsvægt
- - foderforbrug
- - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

8.10 (nyt) N og P ab dyr skal på baggrund af driftsjournalens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år (for eksempel 2012) til 15. februar i år (for eksempel 2014). Dokumentationen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved ordinært tilsyn.

8.11 (nyt) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.

8.12 (nyt) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Landbrugsgruppen, Sønderborg Kommune, tlf.: 8872 4085.

8.13 (nyt) Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.

9. Olietanke

9.1 (NYT) Overjordiske olietanke under 6.000 l skal overholde følgende sløjfningsterminer:

1. Tanke med indvendig korrosionsbeskyttelse ved belægning eller offeranode eller typegodkendt som dobbeltvæggede tanke skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret.
2. Øvrige ståltanke skal senest sløjfes 30 år efter fabrikationsåret.
3. Overjordiske tanke af plast eller andet materiale end stål sløjfes senest 25 år efter fabrikationsåret.
4. Typegodkendte overjordiske dobbeltvæggede tanke af plast eller plast med udvendig væg af stål sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret.
5. Ståltanke, enkeltvæggede tanke af plast eller tanke af andet materiale skal sløjfes, hvis fabrikationsåret ikke er kendt eller kan fastlægges.

1.3 Næste revurdering

Sønderborg Kommune skal tage en godkendelse op til revurdering regelmæssigt og mindst hvert 10. år jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17. Det er derfor planlagt at udarbejde den næste revurdering i 2024.

2 Baggrund

Jævnfør § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal godkendelser meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres. Miljøbelastningen fra husdyrproduktionen revurderes i forhold til ajourføring af teknologisk udvikling og generel ny viden om miljøforholdene i omgivelserne. Ved revurdering af eksisterende miljøgodkendelser meddelt efter miljøbeskyttelsesloven, bliver husdyrproduktionen omfattet af bestemmelserne i Husdyrloven.

Formålet med revurderingen er først og fremmest at vurdere, om virksomhedens indretning og drift lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT). Påbud i denne revurdering er derfor hovedsageligt givet for at sikre, at husdyrbruget lever op til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi. Påbud gives efter Husdyrlovens § 39, jf. § 41 stk. 3.

En revurdering omfatter således ikke en vurdering af, om husdyrbruget overholder Husdyrlovens generelle afskæringskriterier. Således behandles fx ejendommens harmoniarealer heller ikke i denne revurdering.

Husdyrbruget på Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg blev miljøgodkendt efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven d. 25. november 1998. Ejendommen blev revurderet d. 29. juni 2004. Det godkendte dyrehold på daværende tidspunkt var 10.350 smågrise 7,5-30 kg og 10.350 slagtesvin 30-100 kg. Den 22. december 2011 er der anmeldt en ændring i dyreholdet (ændring af slagtevægten). Der er således nu en godkendt produktion på 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE. Der er ikke foretaget væsentlige fysiske ændringer af anlægget siden den sidste revurdering blev meddelt.

Sønderborg Kommune skal på baggrund af tilsyn på virksomheden, eventuelle klager fra parter og inddragelse af ny viden foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at ændre vilkårene i den eksisterende godkendelse.

Sønderborg Kommune har truffet afgørelse om, at vilkårene i miljøgodkendelsen og revurderingen skal ændres jf. § 17, stk. 3 i godkendelsesbekendtgørelsen, med hjemmel i § 39, jf. § 41 i husdyrloven.

Sønderborg Kommune indledte revurderingen d. 12. februar 2014 ved at sende et brev til husdyrbrugets ejer, hvor der blev orienteret om, at kommunen havde påtænkt at begynde revurderingen. D. 28. april 2014 modtog kommunen oplysningsmateriale fra ejer bl.a. et fiktivt ansøgnings-skema med skema nr. 63093 indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk.

3 Generelle forhold

Virksomheden består af et svine- og planteavlsbrug ejet af Hans Michelsen. Produktionsanlægget fremgår af bilag 1. Svineproduktionen er en konventionel kontinuerlig produktion som er ligeligt fordelt hen over året.

Der er på ejendommen en produktionstilladelse til 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE.

Ejer af Vester Snogbæk 15 ejer ikke flere ejendomme med husdyr.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår i godkendelsen fra 1998 og i revurderingen fra 2004 stadig er dækkende for produktionen på ejendommen med de ændringer og tilføjelser, som er nævnt i afsnit 1.2 og i vurderingerne nedenfor.

Et enkelt vilkår, vilkår 1.6 er udgået, da det følger af dansk lovgivning, at der skal være min. 9 måneders opbevaringskapacitet. Vilkår 7.2 om opfyldelse af kravene i sidste revurdering er uaktuelt og fjernes også.

Der er tilføjet et nyt vilkår (vilkår 9.1) om inspektionskrav og sløjfningsterminer til overjordiske olietanke, da godkendelsen er meddelt før d. 6. juli 2005 og derfor ikke er omfattet af Olietanksbekendtgørelsens §§43 og 45.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold

Husdyrbrugets staldafsnit og dyrehold fremgår af tabel 1 og anlæggets indretning fremgår af situationsplanen, bilag 1.

Tabel 1. Dyreholdets størrelse

	Staldafsnit	Art og vægtklasse/alder	antal	DE
ST-213949	Stald 1, slagtesvine-stald	Slagtesvin	5.460 34-116 kg	174,03
ST-213959	Stald 2, smågrisestald	Smågrise	4.211 7,8-34 kg	22,33
		Smågrise	1.139 7,8-34 kg	6,04
ST-213960	Stald 4, slagtesvine-stald	Slagtesvin	1.675 34-116 kg	53,39
ST-213961	Stald 5, smågrisestald	Smågrise	2.900 7,8-34 kg	15,38
ST-213962	Stald 6, slagtesvine-stald	Slagtesvin	920 34-116 kg	29,32
I alt				300,49

Miljømyndighedens vurdering

I revurderingen fra 2004 var dyreholdet 10.350 smågrise 7,5-30 kg og 10.350 slagtesvin 30-100 kg. Den 22. december 2011 er der anmeldt en ændring i dyreholdet (ændring af slagtevægten). Der er således nu en godkendt produktion på 8.250 smågrise 7,8-34 kg og 8.055 slagtesvin 34-116 kg svarende til 300,48 DE. Dyreholdet på ejendommen er derfor nu som nævnt i tabel 1.

Vilkår 1.1 rettes derfor, så det svarer til den tilladte produktion. Vilkår 1.2 om driftsjournal overføres uændret.

4.2 Staldindretning

Bygninger, antal stipladser, gulvtyper og udmugningssystem fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over bygnings anvendelse, antal stipladser, udmugningssystem og gulvtype.

Stald nr.	Anvendelse	Dyretype	Antal stipladser	Udmugning	Indretning og gulvtype
ST-213949	Svin	Slagtesvin	1.560	Gylle	Drænet gulv+spalter
ST-213959	Svin	Smågrise	776	Gylle	Toklimastald, delvis spaltegulv
		Smågrise	210	Gylle	Fuldspaltegulv
ST-213960	Svin	Slagtesvin	476	Gylle	Drænet gulv+spalter
ST-213961	Svin	Smågrise	538	Gylle	Toklimastald, delvis spaltegulv
ST-213962	Svin	Slagtesvin	260	Gylle	Drænet gulv+spalter

Miljømyndighedens vurdering

Der er ikke ændret i stald- og udmugningssystemer siden godkendelsen sidst er blevet revurderet.

Der ændres derfor ikke på vilkår i forbindelse hermed.

5 Forurening og gener fra husdyrbruget

5.1 Ammoniak og natur

Der er som udgangspunkt ikke hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse. Dette skyldes, at det fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at denne alene skal anvendes ved tilladelser og godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16, altså ved etableringer, ændringer eller udvidelser, hvorimod revurdering vedrører eksisterende husdyrbrug, hvor der ikke sker nogen forandring.

Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak, fremgår det dog af bekendtgørelsen, at uanset niveauet for BAT, vil bekendtgørelsens totaldepositionskrav skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag. Hvis der er kategori 1- eller 2-naturområder, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak i tabel 3 i bekendtgørelsens bilag 3 overskrides, skal revurderingsafgørelsen derfor indeholde en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Tabel 3. Krav til ammoniakdeposition i kategori 1 og 2 natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1 nr. 1 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition afhængig af husdyrbrug i nærheden* 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. § 7 stk. 1 nr. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år

*Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m +

Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m +

Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m +

Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m +

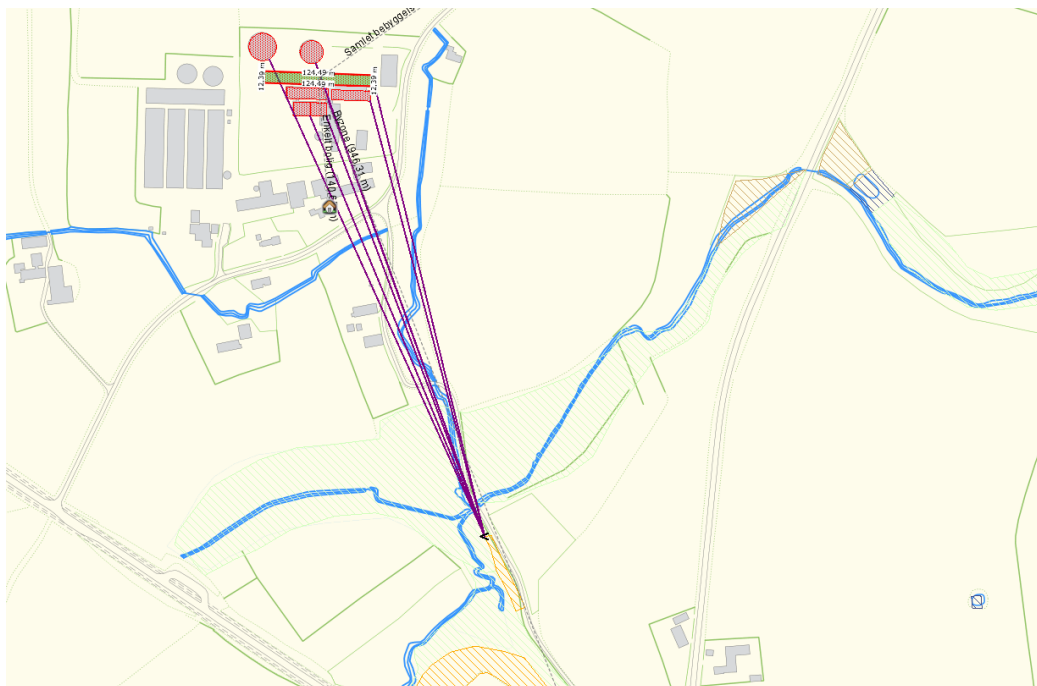
Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +

I tabel 4 ses total- og merbelastningen i det nærmeste naturpunkt som Sønderborg Kommune har vurderet til at være potentielt sårbart naturområde.

Tabel 4. Ammoniakdepositionsregninger til naturpunkter

Naturtype	Merdep. Kg N/år	Totaldep. Kg N/år	Beskrivelse
Overdrev – kategori 3 natur	0,0	0,2	Overdrev ca. 500 m syd for anlægget

Figur 1. Angivelse af beregningspunkt for ammoniakdeposition til naturområde.

Nærmeste kategori 2 natur er et beskyttet overdrev på ved Adsbøl ca. 4,6 km sydvest for anlægget. Der er ikke foretaget ammoniakberegning til dette punkt, da depositionen vil være under et 1 kg i den afstand fra anlægget. Dette er konkluderet ud fra en totaldeposition i nærmeste kategori 3 natur på 0,2 kg 500 m syd for anlægget. Der er heller ikke lavet ammoniakberegninger til nærmeste Natura2000 område, da det ligger ca. 5 km syd fra ejendommen, og det vurderes således at depositionen også her vil være under 0,2 kg N/ha/år.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune konstaterer, at husdyrbruget ved den nuværende produktionsstørrelse vil være i stand til at overholde ammoniakkravet til nærmeste kategori 1 og 2-natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Dette er begrundet i depositionsregninger foretaget i det digitale ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af vurderingen finder Sønderborg Kommune, at der ikke kan påvises en tilstandsændring alene som følge af driften af Vester Snogbæk 15. Med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMKN 132-00130 fra 23. november 2011, revurderer Sønderborg Kommune fortsat drift af ejendommen ud fra en vurdering af, at

- 1) der ikke på revurderingstidspunktet er konstateret en egentlig tilstandsændring af de omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder,
- 2) påvirkningen af naturområderne ikke med sikkerhed kan henføres til adressen, da der er andre kilder til ammoniakdeposition i nærområdet, blandt andet husdyrbruget umiddelbart nær adressen.

Habitatvurdering

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8 stk. 6. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6 stk. 3 ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Der er derfor ikke foretaget en habitatvurdering.

Det fremgår dog af Habitatdirektivets artikel 6 stk. 2 at bestående aktiviteter ikke må medføre betydelige konsekvenser for direktivets målsætning. På baggrund af tallene i tabel 4 vurderer Sønderborg Kommune at den uændrede drift ikke er i strid med direktivets målsætninger,

idet totaldepositionen er under 0,2 kg N/år i det nærmeste naturområde og derfor vil være væsentligt lavere i nærmeste Habitatområde, som ligger næsten 5 km fra ejendommen.

5.2 Lugt, støv, støj, transporter, fluer og skadedyr, affald, spildevand og driftsforstyrrelser

Ejer oplyser følgende om forurening og gener fra husdyrbruget:

Lugt: Der er i 2011 anmeldt en ændring i produktionen, hvor tilladelsen er blevet ændret til færre, men tungere slagtesvin. Der er i den forbindelse fremsendt dokumentation for, at lugt-afgivelsen fra denne produktion er mindre fra end den tidligere tilladte produktion.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tætbeboede områder mm.

Støv: Der vil kunne forekomme støv fra bl.a. håndtering af halm, korn og foder samt ved intern transport. I forbindelse med udkørsel af gylle, vil veje blive rengjort for evt. jord mv.

Støj: Der er ingen ændringer til oplysningerne om støjkilder i forhold til det, der er beskrevet i miljøgodkendelsen på side 7.

Transporter: Til- og frakørsel til ejendommen sker via Vester Snogbæk. Det skønnede antal transporter til og fra ejendommen fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Oversigt over type og antal af transporter til og fra ejendommen

Transporter	Antal/år
Gyllekørsel	ca. 210
Indlevering af smågrise (traktor og vogn)	ca. 13
Levering af tilskudsfoder (lastbil)	ca. 25
Levering af slagtesvin (lastbil)	ca. 45
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 50
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26
Kørsel til containerplads (personbil eller traktor)	ca. 12
Levering af diesellole (lastbil)	ca. 8
Indkørsel af halm	ca. 1
Kørsel i forbindelse med markdriften	ca. 300
Maksimalt i alt	ca. 690

Herudover vil der blive kørsel i personbil i forbindelse dyrlægebesøg og andre kontroller.

Der anvendes egen 20 tons gyllevogn uden læssekran. Gylleaftaler afhentes med 25 tons gyllevogn med læssekran. Gylle, der skal transporteres længere, afhentes med lastbil med læssekran.

Der vil normalt blive kørt ud dels i marts/april/maj måned og dels i august måned.

Det forventes at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Størstedelen af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle og i høst vil kunne foregå transporter i aften- og natte-timerne.

Fluer og skadedyr: Fluer bekæmpes med rovfluer. Der er indgået aftale om rottebekæmpelse med Hegnsvig Skadedyr Service.

Affald: Art og mængder af affald er uændrede i forhold til det, der er beskrevet i miljøgodkendelsen på side 8.

Døde dyr placeres i kasse på betonbund ved den nordligste indkørsel til ejendommen. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

Spildevand: Mængden af spildevand fra ejendommen fremgår af tabel 6. Mængden af regnvand er skønnet ud fra grundareal x 0,7 m³/m². Alle kørearealer er grusbelagte og regnvand nedsives direkte.

Tabel 6. Oversigt over type og skønnet mængde spildevand fra ejendommen

Spildevandstyper	m ³ /år	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevands-spild mv.	Indgår i kapacitetsbe-regningen	Gyllebeholder	Ingen
Spildevand fra stuehus	ca. 200 m ³	Offentlig kloak	Rensningsanlæg
Regnvand og vaskevand fra vaskeplads på 120 m ²	ca. 120 m ³	Til Snogbæk	2 sandfang
Regnvand fra påfyldepladser på ca. 50 m ²	ca. 35 m ³	Til gyllebeholder	Ingen
Tagvand	ca. 4.400 m ³	Til Snogbæk	Ingen

Driftsforstyrrelser eller uheld: Anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risiko-en for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Gyllen løber med træk og slipsystem fra staldene til forbeholderen. Forbeholderen er place-ret, så den er højere end gyllekanalerne så der ikke vil kunne ske overløb fra forbeholderen. Ved kollaps af en gyllebeholder vil gyllen løbe fra gyllebeholderne ned mod en lavning ca. 45 m stik nord for den mindste gyllebeholder og på nabomatriklen ca. 150 m nordvest for den store gyllebeholder. Skulle uheldet være ude, vil jord kunne køres sammen og gyllen su-ges/skrabes op. Det kan ikke afvises, at en mindre mængde gylle vil kunne løbe til det åbne vandløb øst for Vester Snogbæk, hvis begge gyllebeholdere er fulde og bryder sammen samti-digt. Dette forventes dog at være urealistisk.

Den lille gyllebeholder tømmes med gyllevogn eller lastbil med læssekran, hvilket minimerer risikoen for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn. Ved den store gyllebeholder er der etableret påfyldeplads med afløb til brønd, hvorfra evt. spild kan pumpes retur til gyllebehol-deren. Der er fast pumperør på den store gyllebeholder. Pumpen er aflåst og kan ikke startes utilsigtet.

Hvis pumpen ved forbeholderen tændes af uvedkommende vil der højst kunne overpumpes indholdet af selve forbeholderen. Pumpning fra gyllebeholder til gyllevogn bliver overvåget.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger eller slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra staldene bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af diesellole forventes at være meget lille. Tankningen sker inde i maskinhuset på betongulv uden afløbssystem. Der forefindes altid sand eller andet materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Miljømyndighedens vurdering

Lugt: Det bemærkes, at der ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at kræve beskyttelsesniveauet for lugt, jf. bilag 3, overholdt i forbindelse med en revurdering. Idet der ikke sker ændringer eller udvidelser af husdyrproduktionen i forbindelse med denne revurdering, forventes der imidlertid et uændret lugtniveau. Der er i godkendelsen stillet vilkår til ventilationen – vilkår 2.1 til 2.4. Disse vilkår videreføres uden ændring.

Støv og støj: Driftsforholdene på ejendommen er ikke ændret siden sidste revurdering blev meddelt. Der er heller ikke indkommet klager over den nuværende drift. Der er i godkendelsen stillet vilkår om, at arealer skal holdes rydelige (vilkår 1.8). Der er i godkendelsen stillet en række vilkår til støj – vilkår 4.1 til 4.4. Disse vilkår udskiftes med et samlet opdateret støjvilkår, vilkår 4.1.

Transporter: Revurdering meddeles i medfør af Husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Sønderborg Kommune vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke er nødvendigt at stille sådanne vilkår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Sønderborg Kommune gør i øvrigt også opmærksom på afgørelse J. nr. MKN-130-00045 af 28. september 2010 fra Miljøklagenævnet. Det fremgår af denne afgørelse, at: ”Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug”.

Fluer og skadedyr: Vilkår 1.5 om at der overalt skal føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse videreføres.

Affald: For at sikre en korrekt affaldshåndtering videreføres en række vilkår uændret (vilkår 5.1-5.3 og 5.5-5.6), et enkelt vilkår ændres (vilkår 5.5) og der tilføjes nye vilkår (5.7-5.8) til opbevaring, håndtering samt bortskaffelse af rester af bekæmpelsesmidler og farligt affald.

Vilkårene vurderes at være tilstrækkelige til at forhindre gener for omgivelserne og forurening fra affald.

Virksomheden skal desuden være opmærksom på, at alt affald skal opbevares, transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2011*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2011*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

Undtaget er dog bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*, som ikke gælder godkendelsespligtige virksomheder, og dermed ikke for denne ejendom. For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier, stilles der vilkår herom. Vilkårene vil være i overensstemmelse med bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*.

Vilkår 5.1 om opbevaring af døde dyr videreføres uændret.

Spildevand: De beskrevne spildevandstyper kan opdeles i sanitært spildevand, spildevand fra husdyrproduktionen samt uforurennet regnvand fra tage og omgivende arealer. Sønderborg Kommune vurderer, at når sanitært spildevand afledes til offentlig kloak og når spildevandet fra husdyrproduktionen ledes til gyllebeholdere og uforurennet regnvand ledes til vandløb eller jordoverfladen, så sker afledningen miljømæssigt forsvarligt.

Vilkår om at fyldning af marksprøjte skal ske på befæstet fyldeplads med afløb til gyllebeholder videreføres – vilkår 3.2. Vask af andet materiel må ske på vaskeplads jf. vilkår 3.1.

Driftsforstyrrelser og uheld: Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Ejer har udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 3. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen minimum hvert andet år gennemgås og eventuelt rettes til, såfremt der er sket ændringer.

Der er stillet vilkår til opbevaring af bekæmpelsesmidler, vilkår 6.1 – dette vilkår videreføres.

Der er desuden stillet vilkår om, at fyldning af gyllevogn og marksprøjte skal overvåges, vilkår 1.3 og 1.4, disse vilkår videreføres.

Endelig er der stillet vilkår om, at der skal sikres mod uheld ved tankning af diesel og ved opbevaring af kemikalier – vilkår 6.1 og 6.2. Disse vilkår videreføres også.

6 Bedst tilgængelig teknologi

6.1 Staldindretning

Det skal løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift er baseret på anvendelse af bedste tilgængelig teknologi. Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Ejer oplyser følgende om staldindretning:

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der teknologibladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for grise, smågrisestalde:

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikpalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller

- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalde:

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningskakker samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Der findes p.t. 15 teknologiblade for smågrise- og slagtesvineproduktion:

- Køling af gylle i slagtesvinestalde (2. udgave, revideret 23.05.2011)
- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (1. udgave oprettet 26.01.2011)
- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)
- Benzoesyre til smågrise (1. udgave, oprettet 24.11.2010)
- Råprotein i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Råprotein i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle (i slagtesvinestalde) (2. udgave, revideret 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Kemisk luftrensning med syre, slagtesvin (3. udgave, revideret 23.05.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Slagtesvin (1. udgave revideret 23.05.2011)
- Delvist fast gulv, slagtesvin (3. udgave revideret 29.03.2011)

Alle stalde er stalde med fuld eller delvis kumme og ”træk og slip”, hvorfor de lever op til BAT ifølge BREF-dokumentet. Oplysninger om de enkelte stalde fremgår af skema 63093 og tabel 2.

For at leve op til de dyrevelfærdsmæssige krav pr. 1. juli 2015, skal der ske ændringer i den ene sektion til smågrise i stald 2, hvor der er plastikfuldspalter. Der forventes udlagt en plade eller lignende, så kravet til fast gulv overholdes.

Da de vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) er opfyldt med foderkorrektion, er der ikke foretaget økonomiske beregninger for fravalg af andre teknologier.

Redegørelse for renovering af staldanlægget:

De eksisterende stalde forventes at kunne drives videre i ca. 20 år uden større renoveringer. Når staldene en gang skal gennemgribende renoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøstyrelsen har udsendt ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede systemer)” og ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede systemer)”.

Sønderborg Kommune har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at produktionen foregår i eksisterende bygninger. Beregningen fremgår af bilag 2.

Der er frit metodevalg til at opnå emissionsgrænseværdien. Ejer har således valgt at foderkorrigere for at opnå den beregnede ammoniakemission. Læs mere om foderkorrektion i afsnit 6.2.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejer har redegjort for Bedste Tilgængelige Staldteknologi og at projektet lever op til BAT.

6.2 Fodring

Ejer oplyser følgende om fodring:

Slagtesvin fodres med vådfoder, smågrise med tørfoder.

Der er behov for at korrigere på foderet til slagtesvinene for at leve op til BAT.

I ”ansøgt drift” indtastes der derfor, at der maksimalt må benyttes 147,9 g råprotein og 4,68 g P pr. FE samt 2,86 FE pr. kg tilvækst for slagtesvinene.

Bedriften vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Pt. anvendes 3 foderblandinger til smågrisene og 2 til slagtesvinene (afhængigt af tilsætning af valle).

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder som fremgår af tabel 7 (jf. BREF).

Tabel 7. Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

BAT for ammoniak:

Beregning af ammoniakemissionsniveauet jf. de ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)” for slagtesvin viser, at ammoniakemissionsniveauet maksimalt må være 4.142,61 kg NH₃-N pr. år.

Med det valgte virkemiddel (foderkorrektion) bliver emissionen fra staldene på 4.140,15 NH₃-N pr. år. Da staldene således lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for eksisterende stalde, skal der ikke redegøres for fravalg af BAT.

BAT for fosfor:

I forhold til de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for slagtesvin, er det Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor fra smågrise- og slagtesvinegylle er på hhv. maks. 27,8 kg P/DE og 20,5 kg P/DE ab lager (også angivet som maks. 39 kg P/ha og 26 kg P/ha). For at leve op til dette krav, er det nødvendigt at korrigere på fosforindholdet i foderet, så der er mindre fosfor i foderet end normen. Med reduktion af fosfor i slagtesvinefoderet i forhold til standard til 4,68 g P pr. FE kan produktionen leve op til kravet, idet der så er 6.473,62 kg P ved 300,49 DE.

Følgende vilkår til fodring medfører overholdelse af emissionsniveauet:

Maksimal kg N ab dyr for slagtesvin:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = ((116 \text{ kg} - 34 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 148 \text{ g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((116 \text{ kg} - 34 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}) = \mathbf{3,1262 \text{ kg N ab dyr}}$

Svarende til 25.181,81 N for 8.055 slagtesvin 34-116 kg.

Maksimal kg P ab dyr for slagtesvin:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = ((116 \text{ kg} - 34 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,68 \text{ fosfor pr. FEsv}/1000) - ((116 \text{ kg} - 34 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = \mathbf{0,6466 \text{ kg P ab dyr}}$

Svarende til 5.207,99 kg P for 8.055 slagtesvin 34-116 kg.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at ansøgningen omfatter en eksisterende smågrise- og slagtesvineproduktion. Beregningen fremgår af bilag 2. Beregningen viser, at produktionen må have en samlet emissionsgrænseværdi på 4.142,61 kg N per år.

Da produktionen har en ammoniakemission på 4.140,15 kg N / år lever det op til BAT. Se nedenstående tabel 8:

Tabel 8. Ammoniakemission

	Ammoniakemission
Emissionsgrænseværdier beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning	4.142,61 kg
Beregnet emission i www.husdyrgodkendelse.dk	4.140,15 kg
Emissionsgrænseniveauet er overholdt med:	2,46 kg

Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT-standard med hensyn til fodring for en produktion af den omhandlede størrelse, når foderet ligger indenfor de vejledende BAT-niveauer og når der anvendes fasefodring. Ejer har valgt at bruge foderkorrektion for at leve op til BAT. Der stilles derfor vilkår til virkemidlet.

For at kunne dokumentere, at det årlige maksimale kg N ab dyr er 3,1356 og kg P ab dyr er 0,6556, stilles vilkår om, at indlægssedler fra indkøb af foder og råvarer skal gemmes mindst fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende. Derudover skal der foreligge doku-

mentation for foderforbruget i form af fx e-kontrol. Ind- og afgangsvægt for slagtesvinene skal også kunne dokumenteres enten via e-kontrol eller anden relevant dokumentation.

Der skal årligt laves en opgørelse af det faktiske kg N og P af dyr i forbindelse med gødningsregnskabet. Denne opgørelse skal være tilgængelig ved de ordinære tilsyn.

For at leve op til BAT for management, stilles der vilkår om mængden af forbrugt foder skal noteres i en driftsjournal.

Det vurderes, at ejer anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, hvis ovennævnte vilkår overholdes.

6.3 Energi- og vandforbrug

Energiforbrug:

Elforbruget dækker primært ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg (male-blandeanlæg mv.), korntørring samt øvrige elektriske maskiner. Elforbruget fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Skønnet elforbrug

Type	Forbrug (2013 tal)
El	ca. 180.000 kWh
Fyringsolie	1.500 liter
Dieselolie	12.000 liter
Biobrændselsfy	ca. 65 tons

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2013 er elforbruget ca. 12 kWh pr. slagtesvin og ca. 2,73 kWh pr. smågris. Hertil skal lægges øvrigt elforbrug i forbindelse med driften af arealerne og tilhørende bygninger og maskiner samt elforbrug til stuehus mv. Det vurderes, at elforbruget ligger indenfor normen.

Ejer oplyser følgende om energibesparende foranstaltninger (BAT):

Det er etableret undertryksventilation med vægventiler i alle stalde, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov. Der vil blive foretaget jævnlig inspektion, og ventilationskanaler vil blive rengjort efter hver tømning af sektionerne. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

I det omfang det er muligt vil belysning blive udskiftet med lavenergibelysning. Lyset er tændt i staldene ca. 5 timer i løbet af dagtimerne, dels to timer i forbindelse med fodring og dels ved arbejde i staldene.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandforbrug:

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vådfoder, vask af stalde og maskiner, overbrugning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen. Det skønnede vandforbrug fremgår af tabel 10.

Ejendommen forsynes med vand fra ejet vandværk.

Da der er egen boring, er der ingen eksakt måling af vandforbruget. Vandforbruget afhænger også af mængden af indkøbt valle (de senere år er der indkøbt op til 3.500 m³ valle).

Tabel 10. Skønnet vandforbrug

Type	Forbrug
Samlet vandforbrug	maks. 7.000 m ³ (uden indkøb af valle)

Den skønnede vandmængde er beregnet ud fra Håndbog til driftsplanlægning 2013 udgivet af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret.

Ejer oplyser følgende om vandbesparende foranstaltninger (BAT):

Staldene vil blive sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vandbesparende.

Det er ikke påtænkt at udarbejde egentlige planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætningsanlæg og vask med højtryksrensere og brug af drikkeventiler over foderkrybber).

Miljømyndighedens vurdering

Det gennemsnitlige beregnede årlige elforbrug for en tilsvarende produktion er ca. 120.000 kWh. Det vurderes, at elforbruget på ejendommen ligger noget over normtallene. Dette kan skyldes, at normtallene er beregnet med en afgangsvægt som er noget lavere end produktionen på Vester Snogbæk 15. En højere afgangsvægt kræver et lidt højere ventilationsbehov. Desuden er der også hjemmeblanding af foder og korntørreri på ejendommen.

For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at ejendommen skal gennemgå et energieftersyn, hvis elforbruget overstiger 180.000 kWh. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos elselskabet.

Der stilles vilkår om, at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersyn skal sendes til miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis besøgsrapporten viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor to år, skal disse udføres senest to år efter modtagelsen af rapporten.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst fem år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det fremgår at vandforbruget er ca. 7.000 m³ årligt.

I henhold til ”Håndbog for svinehold 2008” er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 5.800 m³ vand +/- 25 %. Det vurderes, at vandforbruget på ejendommen ligger inden for normtallene. For at sikre en god udnyttelse af vandressourcen stilles der vilkår om, at der opsættes et vandur, så vandforbruget kan overvåges – vilkår 8.3.

Hvis vandforbruget overstiger 7.000 m³ årligt, skal ejer indsende redegørelse til kommunen om, hvorfor vandforbruget er så højt og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.

For at sikre, at der sker en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om, at forbruget af vand skal registreres årligt, således det er muligt at følge forbruget og dermed lave en indsats, hvis forbruget stiger.

Det er miljømyndighedens vurdering, at virksomheden lever op til kravene til BAT for energi og vandforbrug, hvis ovenstående vilkår overholdes og virksomheden i øvrigt drives som beskrevet.

6.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gødningen håndteres som gylle. Gyllen opbevares i gyllebeholdere med dykkede indløb. Overdækning er i form af naturligt flydelag. Der føres logbog over flydelagene.

Oplysninger om gødningsopbevaringsanlæg fremgår af miljøgodkendelsen fra 2004.

Kapacitetsberegning jf. normtal 2013:

1.139 smågrise 7,8-34 kg på fuldspalter af 0,142 m³ pr. dyr = 162 m³

7.121 smågrise 7,8-34 kg på delvis fast gulv og spalter af 0,149 m³ pr. dyr = 1.061 m³

8.055 slagtesvin 34-116 kg på drænet gulv og spalter af 0,592 m³ pr. dyr = 4.772 m³

Vaskevand mv. fra vaskeplads og påfyldpladser = 155 m³

I alt = ca. 6.150 m³

Opbevaringskapacitet: Gyllebeholdere på 2.056 m³ og 4.030 m³ + kanaler af ca. 800 m³ = 6.886 m³. Dvs. opbevaringskapacitet på 13,4 mdr.

Ejer oplyser følgende om bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagerene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er dækket med flydelag

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Når der er behov for det, bliver der blæst snittet halm på gyllebeholderne.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunens niveau for BAT, opbevaring af flydende husdyrgødning tager udgangspunkt i reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens Teknologiblad af 11.11.2010.

Hvis alle af de følgende krav til opbevaring er opfyldt vurderes opbevaringen at leve op til BAT:

Beholderne opfylder kravene i § 15 i husdyrgødningsbekendtgørelsen dvs. at:

- Det er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tættest og beskyttede mod tæring

- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – fortrinsvist hvert år.

Ejer har redegjort for bedste tilgængelig opbevaringsteknik. Det vurderes, at gyllebeholdere som udgangspunkt sikrer en god og sikker opbevaring af gyllen og at der med veletablerede flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener.

Det vurderes, at der med over 13 måneders opbevaringskapacitet i gyllebeholdere sikres en god bufferkapacitet på ejendommen. På dette grundlag vurderer kommunen, at der i fornødent omfang er anvendt BAT i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet – vilkår 1.6. Dette følger også af husdyrgødningsbekendtgørelsen, så vilkåret bortfalder.

6.5 Udbringning af husdyrgødning

Der bruges normalt traktor og gyllevogn med slæbeslanger, da det medfører for store afgrødeskader at benytte nedfælder i voksende afgrøder. Hvis der udbringes på sort jord eller græs nedfældes gyllen.

Ejer oplyser følgende om bedste udbringningsteknik:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle)
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Gødningsmængden tilpasses de enkelte afgrøders behov og tilpasses evt. tilførsel af anden gødningstype.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstoffoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vedrørende udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/ skrånende/ vandmættede/ oversvømmede arealer), der er angivet i BREF-dokumentet og som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Der vil derfor søges den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet samt at benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte af-

grødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der findes 6 teknologiblade for henholdsvis separering og nedfældning:

- Separering af gylle med dekantercentrifuge (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med kemisk fældning (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med skruepresse (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i sort jord (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i vinterafgrøder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i græsmarker (1. udgave, oprettet 24.11.2010)

Separering er på nuværende tidspunkt ikke aktuelt eftersom der er tilstrækkeligt harmoniareal. Nedfældning vil kun ske, hvis der er behov for at udbringe på sort jord eller græs.

Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunens BAT-niveau for udbringning af husdyrgødning er, at udgangspunktet herfor er husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der vurderes, at ejendommen lever op til kravene for BAT for udbringningsteknik, når husdyrgødningsbekendtgørelsen efterlevs.

6.6 Management

Ejer oplyser følgende om management:

BAT indenfor management / godt landmandsskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energiforbrug, men energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tætbeboede områder mm.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Miljømyndighedens vurdering

Ejer har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit: der skal bl.a. registreres vand-, el- og foderforbrug.

Endvidere er der stillet vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres minimum hvert 2. år. Kommunen vurderer, at ejer lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleveres.

6.7 Samlet BAT-vurdering

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at ejendommen med den nuværende drift lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er påbudt i forbindelse med denne revurdering i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi.

7 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Annoncering ved indledning af revurderingen

For at give offentligheden lejlighed til at udtale sig, er der blevet foretaget en offentlig annoncering, da Sønderborg Kommune indledte revurderingen efter § 17. Annonceringen skete den 26. maj 2014 på www.sonderborgkommune.dk og efterfølgende blev der kort orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Der var frist til at komme med kommentarer indtil d. 11. juni 2014.

Der indkom ingen bemærkninger til indledning af revurderingen.

Partshøring

Et udkast til dette påbud er d. 27. maj 2014 sendt i partshøring hos:

- Gårdejer Hans Michelsen
- Rådgiver Ulla Pallesen, LandboSyd

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger frem til og med den 10. juni 2014.

Partshøringen gav enkelte kommentarer som er indarbejdet i revurderingen.

Da Sønderborg Kommune vurderer, at revurderingen ikke omfatter ejendommens harmoniarealer, er der ikke foretaget en partshøring af ejere af forpagtede arealer og arealer med gylleaftaler.

Der er ikke foretaget en yderligere partshøring jf. Forvaltningslovens § 19, da påbuddene meddelt i denne revurdering ikke vurderes til at være til ugunst for parter. Dette skyldes, at vilkårene stillet i denne revurdering er skærpende i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse.

Annoncering af afgørelse

Denne revurdering med påbud efter Husdyrloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 17. juni 2014. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne revurdering er meddelt i overensstemmelse med kapitel 6 § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009. Påbuddene er udstedt med hjemmel i § 39 jf. § 41 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Påbud kan indenfor en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk - påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:

- Gårdejer Hans Michelsen
- Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
- Miljøministeren
- Sundhedsstyrelsen
- Klageberettigede interesseorganisationer

Påbud kan påklages i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

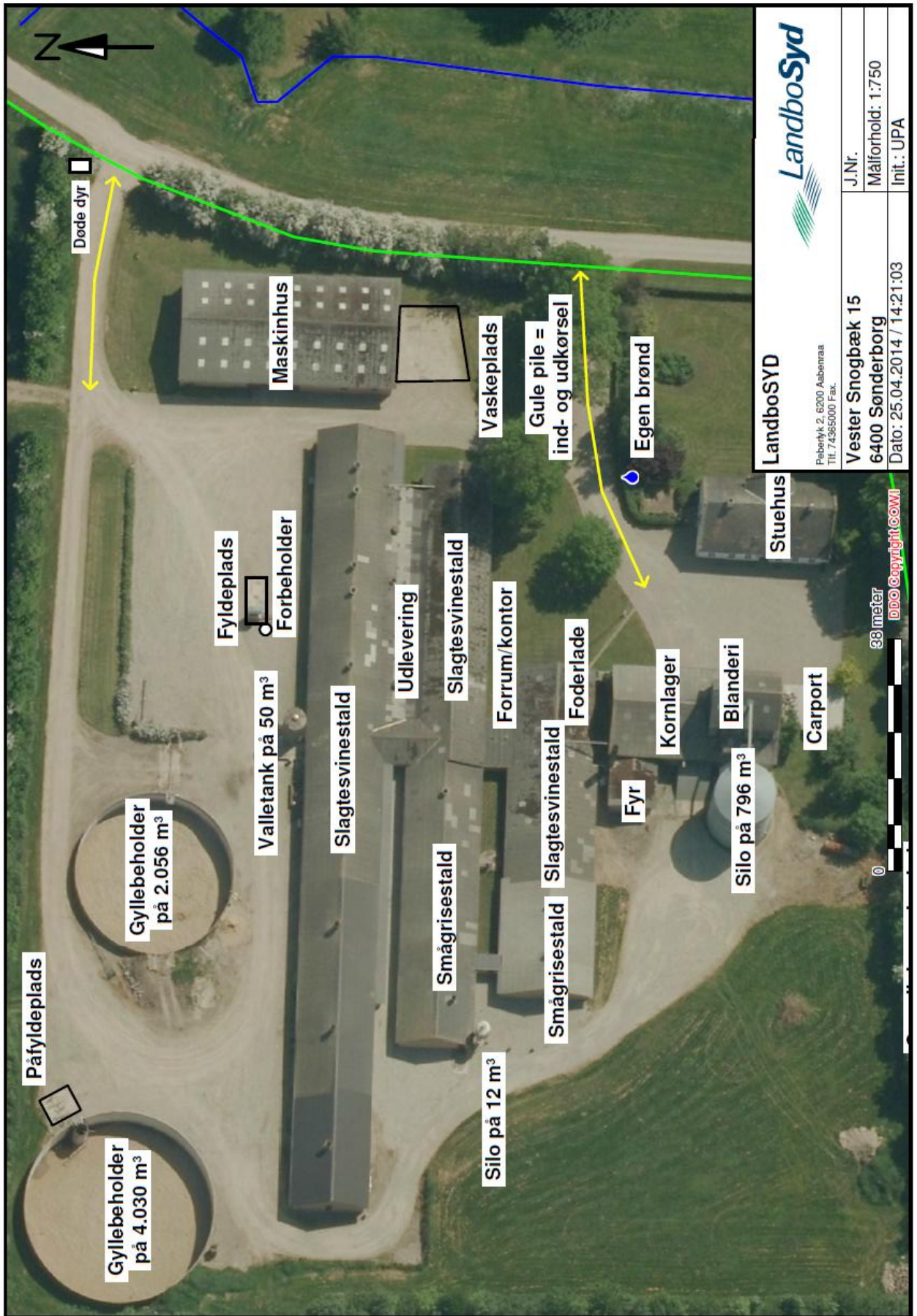
Revurderingen eller et link hertil er sendt til:

- Gårdejer Hans Michelsen
- Rådgiver Ulla Pallesen, LandboSyd
- Miljøministeriet v. Naturstyrelsen
- Sundhedsstyrelsen v. Embedslægeinstitutionen Syddanmark
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Sønderborg
- Det økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Sønderjylland

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen mærket "Landbrugsafdelingen" skal sendes til landbrug@sonderborg.dk eller til Sønderborg Kommune, Landbrugsafdelingen, Rådhusstrøget 10, 6400 Sønderborg. Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Sønderborg Kommune inden klagefristens udløb tirsdag den 15. juli 2014 kl. 15.00.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om godkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Revurderingen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ejeren af bedriften, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Sønderborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens konklusion.

LandboSYD

Feberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74965000 Fax.

LandboSyd

J.Nr.	
Målforhold: 1:750	
Init.: UPA	
Dato: 25.04.2014 / 14:21:03	
Vester Snogbæk 15	
6400 Sønderborg	

BAT - beregning Ammoniak IT 2011, normtal 2013_2014

Vester Snogbæk 15

	Antal dyr	DE	Emissionsgrænseværdi	Samlet emission BAT
Eksisterende slagtesvinestalde	8055	256,74	0,4594	3700,62
			0,4501	0,00

	Antal dyr	DE	Emissionsgrænseværdi	Samlet emission BAT
Eksisterende smågrisestalde	7111	37,77	0,0464	330,09
	1139	6,04	0,0982	111,89

Kontrol DE Sum 300,55

Samlet BAT-niveau, Kg N 4142,61

BAT for fosfor:

Fosfor:	kg/DE	kg P
Smågrise	27,8	1217,918
Slagtesvin	20,5	5263,17
I alt kg P		6481,09
kg		
P/DE		21,56

Beredskabsplan

for

Vester Snogbæk 15, 6400 Sønderborg

tilhørende:

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	33
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	34
OVERLØB AF GYLLE	35
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	36
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE.....	37
STRØMSVIGT.....	38
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	39
BILAG A Kort over ejendommen	40

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i sort mappe på kontoret ved stald.

Kopi af beredskabsplanen findes i sort mappe på kontoret i stuehus

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning)
- Dieseltanke og olietanke
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i kontoret ved stalden og har nr. 6126 8051.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 8872 6 00 (mandag - torsdag kl. 10.00 - 17.00, fredag kl. 10.00 – 15.00)
Falck	kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 7011 0707 kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 6541 4551 fra kl. 9.00 – 12.00 på lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 7436 5000
Dyrlæge	kontaktes på telefon: 7447 2300
Foderstofforretning	kontaktes på telefon: 3368 5381
Elektriker	kontaktes på telefon: 7444 1595
VVS	kontaktes på telefon: 7446 1542
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon: 7217 5555

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Hans Michelsen på 4013 8441.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Ildslukkere i stalde, lade, fyrrum, maskinhus og stuehus

Højtryksrenser i stald og i værkstedet

OVERLØB AF GYLLE

INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Hans Michelsen på 4013 8441.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 88 72 64 00

Der er ingen afløbsriste ved ejendommen.

Ved kollaps af gyllebeholder vil gyllen løbe fra gyllebeholderne ned mod lavning ca. 45 m stik nord for den mindste gyllebeholder og på nabomatriklen ca. 150 m nordvest for den store gyllebeholder. Skulle uheldet være ude, vil jord kunne doses sammen og gyllen suges/skrabes op.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver i maskinhuset

KEMIKALIE- OG OLIESPILD

INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Hans Michelsen på 4013 8441.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400.

Der er afløbsrist på vaskepladsen ved maskinhuset. Hvis der er løbet olie til risten, kan der ske afpropning af brønd nord for maskinhuset og/eller afpropning/opstuvning af vandløb og iværksættes opsugning.

Opdæmningen af spild kan evt. foretages med jord, sand ol. afhængigt af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Sandstak ved gyllebeholder

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder i cykelrum mv. i foderladen.

Elektricitet:

Hovedafbryder sidder ved eltavlen indenfor porten ved den store silo.

Nye amperesikringer opbevares ved i skab ved blandedanlægget

STRØMSVIGT

INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Elektriker og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 4034 1595 - eller til Syd-energi på tlf. 7011 5000.

Nødopluk sker automatisk.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

